

Euthanasie

Naar het ziekenhuis? Lees eerst de informatie op www.asz.nl/brmo.

informatie

Inleiding

Euthanasie, ofwel een verzoek om het leven te beëindigen is misschien wel de meest ingrijpende keuze die mensen kunnen maken. U heeft aangegeven dat u met de afweging tot een dergelijke keuze bezig bent. Daarom is deze folder aan u overhandigd. In deze folder leest u meer informatie over euthanasie en over de procedure die in het Albert Schweitzer ziekenhuis rondom euthanasie wordt gevolgd.

Wat is euthanasie?

Euthanasie is het levensbeëindigend handelen, op uitdrukkelijk verzoek van de patiënt. Het uitdrukkelijk verzoek veronderstelt een wilsbekwame patiënt die een weloverwogen verzoek om euthanasie kenbaar kan maken. Van euthanasie is sprake als een arts de dodelijke middelen toedient aan de patiënt.

Euthanasie bespreekbaar

In het Albert Schweitzer ziekenhuis wordt veel aandacht geschonken aan de kwaliteit van de geboden gezondheidszorg, waarbij de patiënt centraal staat. Daarbij hoort ook het zorgvuldig omgaan met palliatieve zorg. Dat wil zeggen dat de zorg erop gericht is om de best mogelijke kwaliteit van leven te bereiken, door pijn en ondraaglijk lijden te verlichten of te voorkomen en angst en onzekerheid over de te verwachten toekomst bespreekbaar te maken. Een zorgvuldig uitgevoerde stervensbegeleiding (palliatieve zorg) hoort daarbij.

Euthanasie kan een onderdeel zijn van deze palliatieve zorg. Er is dan wel sprake van een ongeneeslijke ziekte. Dit kan gepaard gaan met uitzichtloos en ondraaglijk lijden. Bovendien kan op medische gronden worden aangenomen dat verergering van de ziekte tot een mensonwaardige situatie zou kunnen leiden.

Euthanasie is dus bespreekbaar en uitvoerbaar in het Albert Schweitzer ziekenhuis. Daarbij is het van belang dat euthanasie als onderdeel van een goede stervensbegeleiding in een vroeg stadium bespreekbaar is.

Hulpverleners in het Albert Schweitzer ziekenhuis zijn (ongeacht de reden) niet verplicht om mee te werken aan de uitvoering van euthanasie. Wel moeten zij de patiënt doorverwijzen naar andere hulpverleners.

Zorgvuldigheid

Euthanasie is in 2002 in Nederland als medische uitzondering vastgelegd in de 'Wet toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding'. Kort samengevat houdt dat in, dat een arts die het leven van een patiënt beëindigt niet strafbaar is en niet wordt vervolgd, wanneer hij gehandeld heeft volgens de zorgvuldigheidseisen. Ook moet hij via de forensische arts zijn medewerking aan euthanasie melden aan de regionale toetsingscommissie. Deze commissie toetst het handelen van de arts op zorgvuldigheid.

De in de Wet vastgelegde zorgvuldigheidseisen houden in dat de arts:

- a. de overtuiging heeft gekregen dat er sprake was van een vrijwillige en weloverwogen verzoek van de patiënt;

- b. de overtuiging heeft gekregen dat er sprake was van een uitzichtloos en ondraaglijk lijden van de patiënt;
- c. de patiënt heeft voorgelicht over de situatie waarin deze zich bevond en over diens vooruitzichten;
- d. met de patiënt tot de overtuiging is gekomen dat er voor de situatie waarin deze patiënt zich bevond geen redelijke andere oplossing was;
- e. ten minste één andere, onafhankelijke arts heeft geraadpleegd, die de patiënt heeft gezien en schriftelijk zijn oordeel heeft gegeven over de zorgvuldigheidseisen, bedoeld in de onderdelen a t/m d, en
- f. de levensbeëindiging of hulp bij zelfdoding medisch zorgvuldig heeft uitgevoerd.

Schriftelijk Euthanasieverzoek

In navolging van de Nederlandse Vereniging voor Vrijwillig Levens einde (NVVE) wordt er voortaan gesproken over een schriftelijk euthanasieverzoek. Deze keuze is gemaakt omdat rond het begrip 'schriftelijke euthanasieverklaring' nogal wat misverstanden bestaan. Zo gaan betrokkenen er soms vanuit dat aan dit ondertekende papier rechten kunnen worden ontleend vanaf het moment dat de arts dit document heeft opgenomen in de status. Men denkt dan de garantie te hebben dat euthanasie wordt uitgevoerd zodra de wens actueel wordt. Dit is uitdrukkelijk **niet** het geval. Het schriftelijk euthanasieverzoek dient alleen om voor derden toetsbaar te maken dat het verzoek daadwerkelijk is gedaan.

Het is ook niet vanzelfsprekend dat een verzoek om euthanasie wordt gehonoreerd. Het is geen gebruikelijk medisch handelen. Een toezegging van de eigen arts om onder bepaalde omstandigheden euthanasie te verrichten is een bijzondere en persoonlijke overeenkomst. De zorgvuldigheid waarmee de procedure van aanvraag tot uitvoering wordt gevolgd, vraagt tijd, rust en aandacht. Daar dient rekening mee te worden gehouden.

Euthanasieconsulent

In het Albert Schweitzer ziekenhuis zijn twee euthanasieconsulenten werkzaam. De euthanasieconsulent wordt ingeschakeld op het moment dat de patiënt de vraag om euthanasie bij de arts heeft neergelegd.

De euthanasieconsulent begeleidt vervolgens het gehele proces van vraag, besluitvorming, uitvoering en nazorg. Dit alles gebeurt steeds in overleg met de patiënt, diens familie, de arts en de verpleegkundige. Hij verstrekt informatie aan alle betrokkenen en brengt hen met elkaar in gesprek. Hij is tevens aanspreekpunt in de gehele procedure.

Meer informatie

Als u meer informatie wilt, dan kunt u via uw arts of via de verpleegkundige een afspraak maken met de euthanasieconsulent.

Geef hier uw mening over deze folder: www.asz.nl/foldertest/

Albert Schweitzer ziekenhuis
april 2019
pavo 0366